

ارزیابی اثرات زیست محیطی منطقه نمونه ملی گردشگری برم فرهاد

ایوب کریمی جشنی^۱، محمد مینوسپهر^۲، سجاد محمدی^۳، علی صفایی^۴، شهره موصول^۵

۱- استادیار بخش راه، ساختمان و محیط زیست دانشکده مهندسی دانشگاه شیراز

۲، ۳ و ۵- دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی عمران محیط زیست دانشگاه شیراز

۴- شرکت مهندسی مشاور شهر و دیار

m_sepehr88@yahoo.com

خلاصه

ایران با داشتن طبیعت زیبا و متنوع، آثار باستانی، دیدنی های فراوان و خرده فرهنگ ها پتانسیل بسیار بالایی برای ایجاد مراکز گردشگری و جذب گردشگر و توریست دارد. منطقه نمونه ملی گردشگری برم فرهاد به مساحت ۸۲/۴ هکتار در دهستان نوجین، بخش مرکزی، شهرستان فراشبند استان فارس قرار گرفته است. ایجاد مناطق گردشگری اگر با ملاحظات زیست محیطی صورت نگیرد علاوه بر محقق نشدن اهداف در نظر گرفته شده، اثرات مخربی بر محیط منطقه خواهد داشت. جهت ارزیابی اثرات زیست محیطی اجرای این پروژه بر منطقه، ابتدا وضعیت موجود منطقه مورد شناسایی قرار گرفت و با جمع آوری آمار و اطلاعات مورد نیاز شامل موقعیت جغرافیایی، اقلیم منطقه، زمین شناسی، مسائل زیست محیطی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و ... از سازمان ها، کارشناسان و افراد مسئول محلی ذیربط از جمله سازمان میراث فرهنگی و گردشگری، محیط زیست و منابع طبیعی، اثرات اجرای پروژه در دو فاز ساختمانی و بهره برداری بر محیط های فیزیکی و شیمیایی، اکولوژیکی- بیولوژیکی و اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی مشخص گردید. همچنین چک لیست اثرات مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت و بر اساس آن گزینه عدم اجرای پروژه و گزینه اجرای پروژه با ملاحظات زیست محیطی بررسی شد و روش ماتریس لئوپولد جهت ارزیابی زیست محیطی پروژه انتخاب گردید. نتایج نشان داد که انجام پروژه با اجرای برنامه مدیریت و پایش زیست محیطی در نظر گرفته شده شامل اقدامات اصلاحی، مدیریت مناسب پسماند و پساب، آموزش های لازم به پرسنل و گردشگران، پایش و نظارت مراجع ذیصلاح، نسبت به گزینه عدم اجرا ارجحیت دارد.

کلمات کلیدی: ارزیابی اثرات زیست محیطی، ماتریس لئوپولد، منطقه گردشگری برم فرهاد

۱- مقدمه

استان فارس را می توان به دلیل در اختیار داشتن آثار و جاذبه های فراوان تاریخی، مذهبی، مفاخر و مشاهیر زیاد و همچنین سرزمین زیبا و گوناگونی اقوام و فرهنگ و به شرط تأمین نیازهای زیربنایی و تسهیلات لازم، قطب گردشگری ایران دانست. منطقه نمونه ملی گردشگری برم فرهاد در دهستان نوجین، بخش مرکزی، شهرستان فراشبند استان فارس قرار گرفته است که هدف اصلی از اجرای آن احداث یک دهکده توریستی سنتی- مدرن در منطقه ای خوش آب و هوا و دارای مناظر طبیعی برای ایجاد در آمد ارزی، رونق اقتصاد ملی، ایجاد فرصت های اشتغال در منطقه و ارتقاء سطح زندگی مردم محلی از طریق فعالیت های گردشگری می باشد. از دیگر اهداف این پروژه، ایجاد اولین اکوموزه عشایر در کشور با تکیه بر توان و تجارب عشایر استان فارس و همچنین ایجاد کمپینگ و یک بازار جهت عرضه مستقیم تولیدات و صنایع دستی عشایری به گردشگران می باشد. ایجاد مناطق گردشگری اگر با ملاحظات زیست محیطی صورت نگیرد علاوه بر محقق نشدن اهداف در نظر گرفته شده، اثرات مخربی بر محیط منطقه خواهد داشت. بنابر این جهت اطمینان از حفظ محیط زیست و رعایت اهداف توسعه پایدار، اثرات زیست محیطی این منطقه توسط تیم کارشناسی متشکل از مهندسان عمران محیط زیست، شهرسازی، زمین شناسی و بهداشت محیط مورد ارزیابی قرار گرفت.